

Saksnr.: 2018/10081
Løpenr.: 37561/2019
Klassering: K12
Saksbehandler: Atle Haga

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av Næring og kulturkomiteen	Møtedato 18.03.2019	Utvalgssaksnr.
--	------------------------	----------------

Restaurering og tilrettelegging av natur - pilotprosjekter i marine områder

Vedlegg:

- 1 Søknad av 14. januar 2019 fra Hvaler kommune
- 2 Søknad av 19. februar 2019 fra Naturvernforbundet i Fredrikstad og Hvaler

Komitélederens forslag til vedtak

Næring- og kulturkomiteen bevilger samlet kr 1.094.500 til pilotprosjekter med restaurering/opprydding av natur i marine områder:

1. Kr. 500.000 bevilges til Hvaler kommune til samarbeidsprosjekt med Ytre Hvaler nasjonalpark, Skjærgårdstjenesten, Statens Naturoppsyn og lokale dykkere.
2. Kr. 594.500 bevilges til Naturvernforbundet i Fredrikstad Hvaler til samarbeidsprosjekt med lokale dykkerklubber, Onsøy Jeger- og fiskerforening, Skjærgårdstjenesten og Fredrikstad kommune.

Midlene belastes prosjekt 002028 «Naturrestaurering og tilrettelegging», og utbetales etter anmodning når arbeidene er igangsatt.

Ved prosjektavslutning ber fylkeskommunen om rapport, gjerne med fotodokumentasjon, samt regnskap for prosjektene.

Komitélederens behandling

Ingen endring.

Sarpsborg, 6. mars 2019

Andreas Lervik
leder av Næring og kulturkomiteen

Fylkesrådmannens anbefaling

Næring- og kulturkomiteen bevilger samlet kr 1.094.500 til pilotprosjekter med restaurering/opprydding av natur i marine områder:

1. Kr. 500.000 bevilges til Hvaler kommune til samarbeidsprosjekt med Ytre Hvaler nasjonalpark, Skjærgårdstjenesten, Statens Naturoppsyn og lokale dykkere.
2. Kr. 594.500 bevilges til Naturvernforbundet i Fredrikstad Hvaler til samarbeidsprosjekt med lokale dykkerklubber, Onsøy Jeger- og fiskerforening, Skjærgårdstjenesten og Fredrikstad kommune.

Midlene belastes prosjekt 002028 «Naturrestaurering og tilrettelegging», og utbetales etter anmodning når arbeidene er igangsatt.

Ved prosjektavslutning ber fylkeskommunen om rapport, gjerne med fotodokumentasjon, samt regnskap for prosjektene.

Sarpsborg, 20. februar 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Elin Tangen Skeide
fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Fylkestinget har ved to anledninger bevilget til sammen kr 7.500.000 til restaurering og tilrettelegging av natur. Status for arbeidet ble gitt fylkestinget i møte 5. desember 2018 (FT-sak 125/2018). I samme møte under budsjettbehandlingen (FT-sak 118/2018) vedtok fylkestinget følgende:

«Fylkestinget ønsker nå å utvide ordningen til også å gjelde marine områder. Et pilotprosjekt rundt dette imøteses.»

Fakta

Fylkesrådmannen hadde i januar møte med Hvaler kommune, Ytre Hvaler nasjonalpark, Skjærgårdstjenesten og Statens naturoppsyn for å drøfte mulighetene for et marint pilotprosjekt med naturrestaurering. Møtet resulterte i vedlagte søknad datert 14. januar om kr 500.000 til å gjennomføre et prosjekt på kartlegging, opprydding og fjerning av søppel og fremmedelementer fra havbunn, samt reetablering av ålegras langs Hvaler-kysten. Formålet er å fjerne moringer, ledninger og gamle fiskeredskaper som kan være grobunn for stillehavsøsters, og legge til rette for sammenhengende ålegrasenger og bløtbunn. I tillegg vil det fjernes søppel i fjæra og strandsonen i tilknytning til utvalgte områder.

Prosjektene ønskes lokalisert til

- Fredagshølet: Et av Hvalers mest brukte uthavn for fritidsbåter, bading og friluftsliv.
- Øyekroken: En grunn sandbukt som er mye brukt til bading, kiting og surfing.
- Holtekilen: Registrert i naturbasen som en svært viktig ålegras-eng og viktig bløtbunnsområde.

Kostnadene omfatter kartlegging, rydding og fjerning samt frakt til mottak av skrot og avfall, samt kostnader til beplantning med ålegras og administrasjon.

I tillegg har fylkesrådmannen hatt dialog med Naturvernforbundet i Fredrikstad Hvaler om et mulig prosjekt i Fredrikstad-skjærgården. En første søknad omfattet både rydding under vann og store strekninger på land og ble av fylkesrådmannen sett på som delvis å ligge utenfor rammene for vår tilskuddsordning.

Naturvernforbundet i Fredrikstad Hvaler har etter fylkesrådmannens tilbakemelding utarbeidet ny søknad datert 19. februar som vedlegges. Denne omfatter kartlegging av store undervanns-strekninger langs Onsøykysten samt fjerning av fiskeredskap og annet avfall fra havbunnen i nærmere kartlagte områder. Avfall vil bli fjernet både ved håndkraft og ved hjelp av undervannsdrone som har gripearmer som kan løfte inntil 130 kg. Søker står som prosjektleder, mens Fredrikstad kommune står som prosjekteier. Lokale dykkerklubber og Onsøy Jeger og Fiskerforening vil delta i kartleggings- og innsamlingsarbeidet.

Masterstudenter vil se på hvilke organismer som fanges og omkommer over tid i teiner som blir liggende på havbunnen. Skjærgårdstjenesten vil bidra med innhenting av marint avfall. Det vil opprettes dykke-camper på Strømtangen fyr som blir samlingssted for opplæring og utveksling av erfaring.

Fylkesrådmannens vurdering

I tråd med fylkestingets vedtak om å igangsette forsøk med naturrestaurering i marine områder, har fylkesrådmannen vært i dialog med aktuelle søkere og mottatt to prosjektforslag. Den ene søknaden dekker viktige områder i Hvaler, og den andre i Fredrikstad. Begge søknadene legger opp til å kartlegge og rydde prioriterte områder for marint avfall.

I sitt desember-vedtak imøteser fylkestinget «et pilotprosjekt», men fylkesrådmannen anbefaler at begge søknadene innvilges. Derved får vi både kartlagt og ryddet flere områder for marint avfall, og vi får større erfaring å bygge videre på. Prosjektene har forskjellig organisering, deltakelse, utførelse og utstyrsbruk. Dersom prosjektene innvilges vil fylkesrådmannen holde kontakt med utøverne underveis i arbeidet for å vinne erfaring som kan tas med videre.

Fylkesrådmannen anbefaler å innvilge begge søknadene i sin helhet.

Hvaler kommune får da innvilget kr 500.000. I tillegg har fylkesrådmannen allerede innvilget kr 55.000 til Skjærgårdstjenesten til innkjøp av undervannsdroner fordi det er lang ventetid på leveranse og viktig å få satt denne i bestilling.

Naturvernforbundet i Fredrikstad Hvaler får innvilget kr. 594.500.

Samlet foreslår da fylkesrådmannen at Næring- og kulturkomiteen nå bevilger kr 1.094.500 av midlene avsatt til «naturrestaurering og tilrettelegging». Etter dette gjenstår om lag kr 2,8 mill. av tilskuddsordningen. Søknadsfristen for nye prosjekter er satt til 15. mars d.å.